

Особливості організації освітнього процесу за новим Державним стандартом початкової загальної освіти

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

Мета початкової освіти

- **всебічний розвиток дитини,**
- **її талантів, здібностей, компетентностей,**
- **наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб,**
- **формування цінностей,**
- **розвиток самостійності, творчості та допитливості**

Пріоритет

Компетентнісний підхід до освітнього процесу

- 1) вільне володіння державною мовою
- 2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами
- 3) математична компетентність
- 4) компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій.
- 5) екологічна компетентність
- 6) інформаційно-комунікаційна компетентність
- 7) навчання впродовж життя
- 8) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей
- 9) культурна компетентність
- 10) підприємливість та фінансова грамотність
- 11) інноваційність

Наскрізнi вміння:

- читання з розумінням
- вміння висловлювати власну думку усно і письмово
- критичне та системне мислення
- здатність логічно обґрунтовувати позицію
- творчість, ініціативність
- вміння конструктивно керувати емоціями
- оцінювати ризики
- приймати рішення
- розв'язувати проблеми
- здатність співпрацювати з іншими людьми

Основа формування компетентностей

- досвід здобувачів
- їхні потреби, які мотивують до навчання,
- знання та вміння
- ставлення

Освітні галузі

Мовно-літературна

Математична

Природнича

Технологічна

Інформатична

Соціальна і здоров'язбережувальна

Громадянська та історична

Мистецька

Фізкультурна

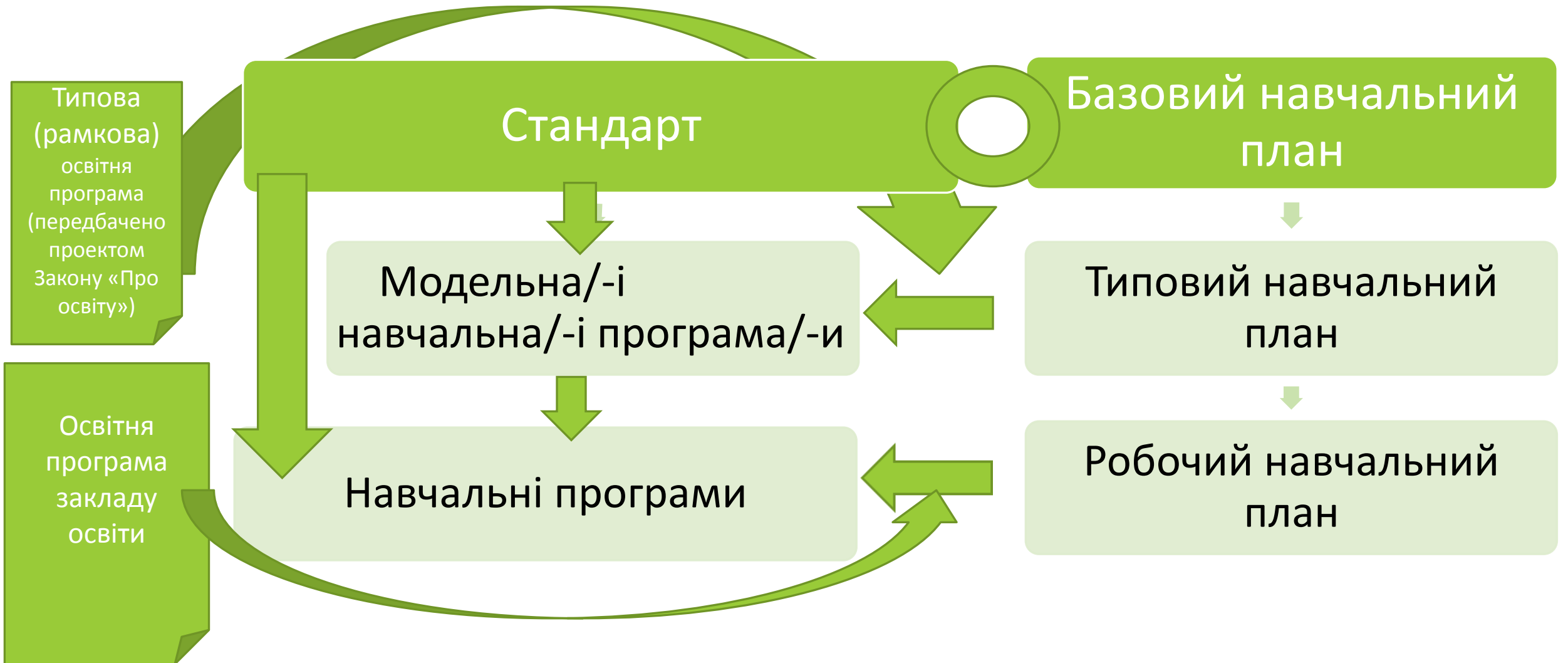
Компетентності формуються через освітній простір

- у школі
- у родині
- у соціальних ситуаціях

Освітній простір

ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Освітній простір

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

На основі Державного стандарту й Типової освітньої програми заклади освіти, наукові установи та інші суб'єкти освітньої діяльності можуть розробляти власні освітні програми

Закон України «Про освіту»

Освітній простір

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

Освітні програми можуть відрізнятися від Типової освітньої програми

- **послідовністю викладання навчального матеріалу**
- **обсягом його вивчення**
- **наявністю додаткових компонентів змісту**
- **використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання**

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі

Створення середовища, орієнтованого на дитину

Класна кімната

Перелік вимог:

На стінах кімнати мають бути розміщені наочні матеріали, присвячені темам, які вивчаються в цей час.

Матеріали мають бути логічно згруповані і розміщені у відповідних місцях кімнати та підписані.

Меблі та обладнання у класі мають бути розташовані таким чином, щоб дітям були зручно і безпечно пересуватись.

Класна кімната

Перелік вимог:

- Не повинно бути довгих прямих доріжок через весь клас, де діти могли б бігати. Облаштування кімнати має сприяти організації роботи з усім класом одночасно, у невеликих групах та індивідуально.
- Має бути місце для ранкової зустрічі.
- У класі має бути зручний м'який куточок для читання та спокійного обговорення. Там можна поставити канапу, м'які стільці, покласти подушки.

Освітній простір

Освітній простір

Слова до поточної теми

Освітній простір

Календар настрою

Освітній простір

Ранкові зустрічі

Освітній простір

Ранкові зустрічі Цілі ранкових зустрічей

Сформувати єдину
спільноту

Структура

Формування кола

Привітання

Групове заняття

Новини класу
(щоденні новини)

Обмін інформацією /
крісло автора

Привітання

Прості вітання

Привітання і відповідь
(додавання жестів, нових
слів, зміна
послідовності)

Використання карток з
іменами

Відрекомендувати сусіда

Таємні коди

Ігри-привітання
(передача предмета,
павутина, алфавітні,
математичні)

Ранкові повідомлення

Доброго ранку, _____

Сьогодні _____ (четвер)

Сьогодні _____ (6 грудня)

Погода _____

Дитина тижня _____

Сьогодні ми будемо (нас чекає) _____

З днем народження, _____!!!

Динамічні перерви

Освітній простір

Освітній
простір

Інтегроване навчання

Актуальність інтеграції у початковій школі

- ❑ Збільшення кількості інформації, розширення змісту освіти
- ❑ Деякі теми дублюються різними предметами
- ❑ У реальному житті дуже рідко дитина зустрічається з ситуаціями, які мають монопредметний характер
- ❑ У міжнародних моніторингових дослідженнях TIMS, PISA завдання не пов'язані з конкретними навчальними предметами або освітніми галузями, а потребують інтегрованого бачення проблеми, мають практикоорієнтований характер, передбачають виявлення пізнавального і життєвого досвіду дитини
- ❑ Необхідність формування у молодших школярів навичок людини XXI століття

Способи створення програми інтегрованого навчання

**ІНТЕГРАЦІЯ НА РІВНІ
СПОСОБІВ ДІЙ (НАВИЧОК)
(діяльнісний підхід)**

**ІНТЕГРАЦІЯ ЗМІСТУ
(тематичний підхід)**

Інтегроване навчання

На підставі базового навчального плану може здійснюватися повна або часткова інтеграція різних освітніх галузей, що відображається в освітній програмі і навчальному плані закладу загальної середньої освіти

Зміст природничої, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, технологічної, інформатичної освітніх галузей у початковій школі інтегрується в різній комбінації їх компонентів, утворюючи інтегровані предмети і курси, перелік і назви яких зазначаються в освітніх програмах і навчальних планах

Освітній простір

Кооперативне навчання

Освітній простір

**МНОЖИННИЙ ІНТЕЛЕКТ:
ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ І
РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ**

ГОВАРД ГАРДНЕР - американський психолог, фахівець в галузі клінічної психології і нейропсихології, викладач когнітивної психології і освіти Гарвардського університету (США)

«Інтелект не «річ», не «якийсь пристрій», що знаходиться в голові, а «потенціал, наявність якого дозволяє індивідуму використовувати форми мислення, адекватні конкретним типам контексту»

Г. Гарднер

Згідно позиції Гарднера, інтелект це:

Здатність створювати ефективні продукти або пропонувати послуги, що представляють культурну цінність

Набір навичок, що дозволяє індивідууму вирішувати життєві проблеми

Здатність здобувати нові знання через рішення проблем

Люди з різним типом інтелекту по різному сприймають, обробляють і засвоюють інформацію

- вербально-лінгвістичний,
- логіко-математичний,
- візуально-просторовий,
- тілесно-кінестетичний,
- музичний,
- внутрішньоособистісний,
- міжособистісний,
- натуралістичний,
- екзистенційний

Теорія Г. Гарднера допомагає усвідомити потенціал людини

- Кожна людина має всі типи інтелекту, виражені по-різному: одні сильніше, інші слабкіше
- Всі дев'ять типів інтелектів доповнюють, підсилюють один одного і працюють взаємопов'язано
- У повсякденному житті всі типи інтелекту працюють разом досить складним чином
- Окремий інтелект — це наукова абстракція

Освітній простір

Критичне мислення та медіаграмотність

Складові критичного мислення та медіаграмотності

- Аналіз, синтез, обґрунтоване оцінювання інформації

- Визначення проблем, знаходження їх причин, передбачення наслідків, формулювання гіпотез щодо їх розв'язання

- Відстоювання або зміна позиції на основі фактів чи аргументів

- Приймання зважених рішень

Деякі прийоми РКМ

- Читання тексту з маркуванням, з передбаченням
- Виділення ключових слів
- Таблиця «З–Х–Д»
- Складання кластерів
- Прийом «Фішбоун»
- Діаграми Венна
- Кубик Блума

Освітній простір

Формувальне оцінювання

Два підходи до використання оцінювання

Формувальне (поточне) оцінювання – оцінка застосовується для отримання даних щодо поточного стану для визначення найближчих кроків у напрямку покращення

Підсумкове оцінювання – оцінка застосовується для визначення кількості вивченого матеріалу за відповідний період

Формувальне оцінювання

Оцінювання для підвищення якості навчання

Мета – корегування діяльності вчителя та учнів у процесі діяльності

Завдання:

- сприяння виникненню навчальної мотивації
- індивідуалізація навчального процесу
- підвищення навчальної самостійності

Ключові слова: свобода і мотивація

Мета формувального оцінювання:

- супроводжувати навчальний поступ здобувачів
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку особистості
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню
- аналізувати хід реалізації освітньої програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб здобувача/здобувачки
- підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих результатів;
- запобігати побоюванням помилитися
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях
- виховувати ціннісні якості особистості

Алгоритм оцінного судження вчителя чи учнів

- ❑ відзначення позитивних сторін відповіді чи роботи
- ❑ чітке визначення (в доброзичливій формі) допущених помилок та недоліків
- ❑ визначення шляхів подолання прогалин у знаннях, рекомендації із конкретною інформацією про можливість ліквідації недоліків
- ❑ висловлення впевненості в тому, що учень докладе зусиль і досягне кращих результатів

Компоненти формувального оцінювання

- Цілепокладання
- Розробка критеріїв
- Зворотній зв'язок
- Само-та взаємооцінювання

Освітній простір

Зміна стереотипів педагогів

Висновок:

центральна фігура у класі – дитина

Вчителі повинні:

- надавати учням широкі можливості для вибору, досліджень
- заохочувати старанність і персональну відповідальність
- сприяти ефективному спілкуванню та виробленню взаємної поваги між дітьми та дорослими

ОСНОВА УСПІХУ
ПІД ЧАС ВПРОВАДЖЕННЯ
Стандарту.

Не конкуренція, а співпраця в
учительських спільнотах -

